

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

Kommissions meddelelse ” En industriplan for den grønne pagt til den CO2-neutrale tidsalder” (KOM (2023) 62)

Nyt notat.

1. Resumé

Europa-Kommissionen har den 1. februar 2023 fremsat meddelelsen ”En industriplan for den grønne pagt til den CO2neutrale tidsalder” (KOM (2023) 62)”. Planen er baseret på fire søjler: forudsigelige og forenklede lovgivningsmæssige rammer, hurtigere adgang til finansiering, forbedring af færdigheder og åben handel med henblik på modstandsdygtige forsyningskæder.

Idet der er tale om en meddelelse, vil handlingsplanen i sig selv ikke have nogle erhvervsøkonomiske, samfundsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser, men kan have det i forbindelse med fremlæggelsen af de enkelte initiativer indeholdt i meddelelsen.

Regeringen hilser meddelelsen og dens indhold velkommen og der vurderes overordnet at være positive elementer i planen. Regeringen er enig i behovet for at fjerne regulatoriske barrierer, smidiggøre tilladelsesprocedurer og fokusere på cirkulære løsninger. Regeringen er positiv overfor at der sættes tempo og fokus på den grønne europæisk industripolitik. Derudover ser regeringen positivt på retsaktens om kritiske råstoffer og er åbne for målrettede, midlertidige ændringer af statsstøttere reglerne, hvor der kan påvises konkrete behov og eksisterende regulering samt støttemuligheder ikke er tilstrækkelige.

2. Baggrund

Europa-Kommissionen (Kommissionen) har den 1. februar 2023 præsenteret meddelelsen ”en industriplan for den grønne pagt til den CO2-neutrale tidsalder (KOM (2023) 62)”. Med meddelelsen fastsætter Kommissionen ambitionerne for grøn omstilling herunder EU’s industripolitiske prioriteter i lyset af, stigende global konkurrence om knappe ressourcer og nødvendigheden af en stærk, grøn europæisk industri for at realisere de fastlagte klimamål om klimaneutralitet i senest 2050. I forbindelse med overgangen til en klimaneutral økonomi vil Europas konkurrenceevne i høj grad afhænge af evnen til at udvikle og fremstille produkter nødvendige

for denne omstilling. Meddelelsen blev modtaget i dansk sprogversion den 7. februar 2023.

Industriplanen blev offentliggjort af kommissionsformand Ursula von der Leyen i sin tale på Det Verdensøkonomiske Forum i Davos i januar 2023 som et initiativ for EU til at styrke europæisk konkurrenceevne på vejen mod klimaneutralitet. Den europæiske grønne pagt (KOM (2019) 640), fremlagt af Kommissionen den 11. december 2019, fastsætter målet om at gøre Europa til det første klimaneutrale kontinent inden 2050. I den europæiske klimalov¹ stadfæstes EU's tilsagn om klimaneutralitet og det mellemtilgængelige mål om at reducere nettoemissionerne af drivhusgasser med mindst 55 % senest i 2030 i forhold til 1990-niveauet.

Meddelelsen er et resultat af Det Europæiske Råds konklusioner fra december 2023, hvor Kommissionen opfordres til at fremsætte forslag om at mobilisere alle relevante nationale og EU -værktøjer udgangen af januar 2023. Derudover opfordres Kommissionen til at forbedre rammebetingelserne for investeringer med henblik på at sikre EU's modstandsdygtighed og konkurrenceevne i omstillingen til en grøn industri på vejen mod EU's 2050 klimamål. Meddelelsen er bredt anerkendt som en del af EU's svar på den amerikanske lovpakke Inflation Reduction Act (IRA), som sigter mod at reducere USA's drivhusgasudledninger med 50 pct. i 2030 igennem subsidier på op mod ca. 370 mia. USD i grøn omstilling over en 10-årig periode.

3. Formål og indhold

Meddelelsen fastsætter en fælles retning for industrien og er baseret på fire søjler:

- 1) Forudsigelige og forenklede lovgivningsmæssige rammer,
- 2) Hurtigere adgang til finansiering,
- 3) Forbedring af færdigheder,
- 4) Åben handel med henblik på modstandsdygtige forsyningskæder.

1) Forudsigelige og forenklede lovgivningsmæssige rammer

Planens første søjle handler om enklere lovgivningsmæssige rammer. Kommissionen vil bl.a. fremsætte følgende nye forslag:

En *Net Zero Industry Act*, der skal understøtte industriel fremstilling af elementer centrale for den grønne omstilling. Retsakten vil således have fokus på standarder, udbudsregler og regulatoriske sandkasser. Endvidere ventes retsakten at fastsætte kapacitetsmål for 2030, for at opnå klarhed om, hvor flaskehalse i forsyningskæderne kan opstå inden for de strategisk vigtige grønne sektorer. Retsakten vil tilsvarende fokusere på de producenter en virksomhed skal gennemgå for at opnå de nødvendige tilladelser (herefter:

¹ EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2021/1119 af 30. juni 2021 om fastlæggelse af rammerne for at opnå klimaneutralitet og om ændring af forordning (EF) nr. 401/2009 og (EU) 2018/1999 (den europæiske klimalov).

tilladelsesprocedurer) og gøre disse mere fleksible ved at definere specifikke frister for de forskellige stadier i procedurerne. Derudover skal medlemsstaternes administrative kapacitet styrkes væsentligt, f.eks. ved at indføre en "one-stop-shop" for at lette kontakten mellem myndigheder og interessenter. Derudover vil retsaktent identificere projekter med strategisk interesse, der bidrager til CO2-neutrale forsyningskæder.

En *retsakt om kritiske råstoffer* skal styrke EU's adgang til kritiske råstoffer, herunder råstoffer, der er afgørende for teknologier til den grønne omstilling. Dette vil blandt andet ske ved at understøtte øget genanvendelse, udvinding og videreforarbejdning af råstoffer. EU skal yderligere styrke det internationale engagement, idet det sikres at høje miljøstandarder overholdes, samt styrke forskning og innovation inden for cirkulær genanvendelse - eksempelvis i nye metoder som gør det muligt at reducere materialetforbruget.

Endvidere vil Kommissionen fremlægge en reform *af udformningen af elmarkedet*. Ifølge Kommissionen er et af hovedformålene i et kommende forslag mere forudsigelige elregninger for forbrugere, med særlig vægt på at undgå perioder med ekstraordinært høje priser som set det seneste år, samt mere stabil indtjening for vedvarende energi og bedre finansieringsmuligheder for nye investeringer. På den baggrund påtænker Kommissionen at åbne for mere udbredt brug af langtidskontrakter, herunder såkaldte Power Purchase Agreements (PPA'er) og Contracts for Difference (CfD'er).

Endelig et *forslag om fælles energimærke for varmepumper*, der skal give forbrugerne bedre muligheder for at træffe bedre valg ift. produkters bæredygtighed og klimaaftryk.

2) Hurtigere adgang til finansiering

Planens anden søjle har fokus på at fremskynde nationale, fælles europæiske og private investeringer til grønne teknologier i EU:

Fsva. *national finansiering* ønsker Kommissionen at give medlemsstaterne yderligere fleksibilitet i tildelingen af statsstøtte. Kommissionen vil strømline og forenkle godkendelsen af statsstøtte til vigtige projekter af fælles-europæisk interesse (IPCEI-projekter), samt lave midlertidige statsstøtteregler, der kan gøre det lettere for medlemsstater at yde statsstøtte til udvikling og udrulning af grønne teknologier. I forhold til sidstnævnte ønsker Kommissionen at omdanne det eksisterende Temporary Crisis Framework fremsat i forbindelse med krigen i Ukraine til Temporary Crisis and Transition Framework (TCTF), således, at det også dækker den grønne omstilling. Endelig vil man revidere den generelle gruppefritagelsesforordning ved at forhøje tærskelværdierne for, hvornår medlemsstaterne skal anmelde statsstøtte til Kommissionen, samt fritage visse områder relateret til den grønne omstilling fra anmeldelsespligt.

Kommissionen vil desuden intensivere *EU-finansieringen*. Dette for at undgå fragmentering af det indre marked som følge af varierende niveauer af national støtte, lette den grønne omstilling i hele EU, undgå at forstærke regionale forskelle samt lukke hullet mellem allerede tilgængelig finansiering og den nødvendige finansiering.

For at hjælpe medlemsstaterne med at implementere REPowerEU-midlerne har Kommissionen vedtaget nye retningslinjer for genopretnings- og resiliensplaner. På den baggrund opfordres medlemsstaterne til i deres ændrede planer at medtage foranstaltninger, der kan yde øjeblikkelig støtte til grønne teknologier. Derudover vil Den Europæiske Investeringsbank-gruppe støtte RePowerEU-planen med yderligere lån og egenkapital.

Kommissionen fremhæver InvestEU-programmet som velegnet til at fremme klimaneutrale investeringer, idet man vil forenkle procedurer og tilpasse programmets produkter til de aktuelle behov. Dertil fremhæves også Innovationsfonden, hvor man bl.a. i efteråret 2023 vil iværksætte en udbudsprocedure vedrørende støtte til produktionen af vedvarende brint.

I forbindelse med midtvejsevaluering af den flerårige finansielle ramme vil Kommissionen foreslå en europæisk suverænitetsskatsfond, der har til formål at bevare et europæisk forspring inden for kritiske og fremspirende teknologier relevante for den grønne og digitale omstilling.

I forhold til *privat finansiering* vil Kommissionen intensivere udviklingen af kapitalmarkedsunion og hurtigt nå til enighed om lovforslaget om gennemførelse af handlingsplanen for kapitalmarkedsunionen fra 2020. Dertil fremhæves EU's ramme for bæredygtig finansiering, der støtter investorers og virksomheders bestræbelser på at øge de af deres investeringer, der er i overensstemmelse med målene i den europæiske grønne pagt.

3) Forbedring af færdigheder

Meddelelsens søjle om færdigheder er i høj grad blot omtale af initiativer, der allerede er iværksat eller planlagt, og som beskrives under en fælles hat. De konkrete initiativer udspringer fra EU's dagsorden for færdigheder, herunder ”det europæiske år for færdigheder 2023”. Kommissionen præsenterer forslag om partnerskaber for samarbejde om arbejdskraft til specifikke sektorer, herunder landbaseret vedvarende energi og varmepumper. Endvidere vil Kommissionen se på mulighederne for at lette anerkendelse af kvalifikationer og færdigheder på tværs af medlemsstater samt fra 3. lande. Desuden overvejer Kommissionen at se på justering af statsstøtte-regler for at fremme forskellige muligheder for investering i færdigheder. Endelig henvises der til muligheden for at bruge midler fra strukturfonde, Fonden for Retfærdig Omstilling og genopretningsfaciliteten.

4) Åben handel med henblik på modstandsdygtige forsyningskæder

Meddelelsens fjerde søjle fokuseres der på, hvorledes EU's handelspolitiske strategi, der bygger på åben strategisk autonomi kan understøtte EU's mål om grøn omstilling. Generelt betones vigtigheden af handel mhp. at sikre robuste og diversificerede værdi- og forsyningskæder og derigennem adgang til råstoffer, teknologier m.v. Det skal ske både inden for rammerne af det globale regelbaserede samarbejde, herunder i WTO og gennem handelsaftaler med tredjelande. Sidstnævnte omfatter bl.a. aktuelle forhandlinger med Australien, Indien, Indonesien og Kenya og færdiggørelse og ratifikation af aftaler med New Zealand, Chile, Mexico og Mercosur. Hertil kommer bredere økonomiske samarbejder som EU/USA Trade and Technology Council (TTC) og den nedsatte IRA-taskforce mhp. at styrke transatlantiske værdikæder og styrke samarbejdet om den grønne omstilling.

Som nye konkrete initiativer foreslås bl.a. oprettelse af en 'Critical Raw Materials Club' blandt ligesindede lande mhp. sikre EU's adgang til kritiske råstoffer; udvikling af 'Clean Tech/Net-zero Industrial Partnerships' mhp. global udbredelse af grønne teknologier; samt en strategi for bedre brug af eksportkreditter og styrket koordination af EU-investeringer og finansielle instrumenter. Disse kommende initiativer er ikke udfoldet nærmere i meddelelsen.

Samtidig skal der sikres lige vilkår og fair konkurrence, om nødvendigt understøttet af EU's handelsdefensive instrumenter. Bl.a. de nye instrumenter: forordningen om udenlandske subsidier, IPI (International Procurement Instrument) og Anti-Coercion instrumentet, når vedtaget, samt styrket investeringsscreening og samarbejde herom med allierede bl.a. inden for rammerne af 'economic security'-dagsordenen under japansk G7-formandskab.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har i en resolution af den 16. februar 2023 opfordret Kommissionen til at udarbejde en effektiv strategi for at omfordele og flytte industrier i Europa og tilbageflytte industrier til Europa. Der er ifølge Europa-Parlamentet behov for hurtige og forudsigelige godkendelsesprocedurer for etablering af nye grønne projekter. Herudover fremhæver Europa Parlamentet, at EU skal fremskynde produktionskapaciteten for den grønne omstilling samt sikre adgang til kritiske råstoffer.

Europa-Parlamentet understreger, at en kommende europæisk suverænitetsfond bør sigte mod at undgå fragmentering som følge af ukoordinerede nationale statsstøtteordninger. Fonden bør styrke EU's strategiske autonomi og den grønne og digitale omstilling, integreres i EU's nuværende langsigtede budget og mobilisere private investeringer. EU's statsstøtteregler bør også forenkles og gøres mere fleksible, men statsstøtte skal forblive målrettet, midlertidig, forholdsmæssig og i overensstemmelse med EU's politiske mål. Europa-Parlamentet er imod ethvert forsøg på at gøre statsstøttereglerne mere fleksible uden at skabe en europæisk løsning for alle

medlemslande, der ikke har stor finanspolitisk kapacitet til at finansiere massiv statsstøtte.

Afslutningsvis påpeges, at Kommissionen bør indtage en stærkere holdning til bekæmpelse af illoyal global konkurrence som følge af uberettiget statsstøtte. Kommissionen bør samarbejde med USA for at sikre, at EU er omfattet af undtagelserne i Inflation Reduction Act, og at europæiske produkter er berettiget til skattefradrag som deres amerikanske modparter.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Kommissionens meddelelse har ikke i sig selv konsekvenser for dansk ret.

Økonomiske konsekvenser

Meddelelsen har ikke i sig selv samfundsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

Meddelelsen har ikke konsekvenser for beskyttelsesniveauet og medfører ikke i sig selv administrative konsekvenser for dansk erhvervsliv.

8. Høring

Meddelelsen har været sendt i høring i EU-specialudvalget for konkurrenceevne, vækst og forbrugerspørgsmål med frist for bemærkninger den 17. februar 2023. Der er indkommet høringssvar fra Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk Metal, Danske Rederier, Brancheorganisationen for forsikrings- og pensionselskaber (F&P), Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI) og Landbrug & Fødevarer. Nedenfor findes en opsummering af organisationernes generelle bemærkninger:

Dansk Arbejdsgiverforening finder det positivt, at Kommissionen i meddelelsen om en ny Green Deal Industrial Plan lægger op til, at omskoling og opkvalificering skal spille en afgørende rolle for at sikre, at arbejdsstyrken er klædt på til de nye jobs, som den grønne og digitale omstilling vil kræve. Dansk Arbejdsgiverforening finder afsnittet om anerkendelse af kompetencer på tværs af medlemslande og uden for EU som vigtigt element i Kommissionens meddelelse for at imødekomme den stigende efterspørgsel på kvalificeret arbejdskraft til den grønne omstilling. Herudover bakkes op om indsatsen for at tiltrække flere kvinder til de relevante uddannelser.

Dansk Erhverv påpeger, at vi står i en ny geopolitisk situation og støtter grundlæggende og overordnet set op om de punkter i meddelelsen der drejer sig om byrdelettelser, forudsigelighed og simplificeringen af rammevilkår. Det samme gælder for tankerne om at udvikle de nødvendige kvalifikationer (skills) og brugen af de handelsdefensive instrumenter og flere handelsaftaler m.v. Angående finansiering stiller Dansk Erhverv sig mindre ensidigt og påpeger at der både er fordele og ulemper ift. til den foreslåede vej frem. Dansk Erhverv efterspørger fokus på forudsætningen for en grøn industri, som er resilient overfor kriser og hvor omstillingen sker omkostningseffektivt. Dansk Erhverv henviser til forsigtighed for ikke at overkorrigere og forfalde til protektionisme, som vil være dybt skadelig for dansk økonomi.

Dansk Industri understreger, at EU skal arbejde for at fremtidssikre europæisk erhvervsliv ved at styrke virksomhedernes konkurrenceevne og henviser til at andre lande tilbyder helt andre rammevilkår til virksomheder, hvilket presser europæiske virksomheder i den globale konkurrence. Derfor finder DI det positivt, at Kommissionen målretter nærværende udspil mod den grønne omstilling og adresserer de udfordringer, som europæiske virksomheder står overfor, herunder et udfordrende regulatorisk landskab, adgang til finansiering og kvalificeret arbejdskraft samt stabile forsyningskæder og adgang til nye markeder.

Dansk Metal finder det positivt at Kommissionen anerkender behovet for at styrke den grønne industri i EU. I både Kina og USA bliver der ført en særdeles aktiv industripolitik, hvilket potentielt kan gøre det mere attraktivt for grønne virksomheder at investere uden for EU. Dansk Metal deler Kommissionens ambition om at holde arbejdspladser på europæiske hænder.

Danske Rederier hilser meddelelsen velkommen, og ser frem til at drøfte detaljerne når der foreligger konkrete forslag. Tiltagene der omtales som elementer i den kommende "Net Zero Industry Act" er alle vigtige. Særligt fremhæves vigtigheden for en global industri, som skibsfart, at have standarder for grønne brændstoffer, der flugter med fremtidige internationale standarder. For tiltag der handler om TEN-T netværk og energiinfrastruktur, skal de tænkes sammen med de krav, der kommer for skibsfarts brug af landstrøm.

F&P vurderer overordnet, at der er tale om en plan med mange gode perspektiver og at det er nødvendigt, at der hurtigst muligt etableres de rette rammer for at tiltrække de nødvendige private investeringer til den grønne omstilling i EU. Yderligere støttes formålet om at forbedre rammevilkårene for den grønne omstilling ved at fjerne unødige administrative barrierer i forbindelse med opførsel af vedvarende energi og energiteknologi. F&P finder det fornuftigt, at EU vil sikre europæisk adgang til kritiske råstoffer i alliance med ligesindede lande gennem fremsættelse af en Raw Materials Act samt at

der sikres tilstrækkelig adgang til kvalificeret arbejdskraft, som er en forudsætning for den grønne omstilling og at der defineres 2030-mål for industriekapacitet.

FH er overordnet positiv over for Kommissionens meddelelse, og bakker op om Kommissionens mål om en europæisk industripolitik, der styrker en hurtig og effektiv omstilling af Europas grønne industri. FH savner dog at udspillet knyttede sociale betingelser til de initiativer, der skal fremme den grønne omstilling. Den grønne omstilling skal gå hånd i hånd med ordnede løn- og arbejdsvilkår. Her henviser FH til den amerikanske Inflation Reduction Act, og påpeger at loven integrerer en bred og stærk social dimension igennem en række betingelser for fx skattefradrag.

FRI er på linje med Kommissionen og betragter meddelelsen som en styrkelse af EU's industripolitik og er enig i de fire søjler planen er baseret på. FRI ser særligt positivt på mulighederne fsva. udbudsreglerne, og herunder muligheden for at anvende offentligt indkøb som værktøj til at understøtte net-zero teknologi og bæredygtighed. Grundlæggende finder FRI oplægget fra Kommissionen godt.

Landbrug & Fødevarer finder det positivt, at kommissionen vil styrke grønne løsninger med finansiering og infrastruktur og støtter de fire søjler præsenteret i meddelelsen. Landbrug & Fødevarer finder, at statsstøttesystemet har fungeret i mange år for at sikre lige konkurrencevilkår på tværs af EU, hvorfor man bør være særligt opmærksom på at sikre lige konkurrencevilkår fremadrettet. Yderligere er Landbrug & Fødevarer positive overfor, at uddannelse og anerkendelse af udefrakommende kvalifikationer er på agendaen, så de korrekte kompetencer stilles til rådighed. Dog savnes en beskrivelse af konkrete tiltag inden for forskning, der skal bidrage til Green Deal.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Drøftelserne ved det seneste ekstraordinære møde i Det Europæiske Råd d. 9.-10. februar afspejlede overordnet opbakning til Kommissionens meddelelse. Flere lande ser behov for en grundig konsekvensanalyse af de kommende forslag, hvilket dog foreløbigt er blevet afvist af Kommissionen. Derudover udtrykker en række lande bekymring for mere lempelige statsstøtteregler, der vil give større og mere velhavende lande en fordel samt risikere at skævvride det indre marked. Fra flere sydeuropæiske lande er der i den forbindelse efterspørgsel på den skitserede suverænitetetsfond, der skal sørge for ens vilkår gennem finansiel støtte på tværs af medlemsstaterne. I opposition hertil står de nordeuropæiske lande, der ønsker at undgå at forøge EU's budget, men først og fremmest se på omprioritering ift. ubrugte midler.

Industripolitik og EU's konkurrenceevne er igen på dagsorden ved Det Europæiske Råds møde 23. -24. marts. Der forventes overordnet støtte til formålet om at se på tilladelsestider og gøre processer mere smidige, for at

reducere administrative barrierer. De store medlemsstater forventes at lægge vægt på behovet for øget brug af en række industripolitiske værktøjer, herunder muligheden for permanent statsstøtte, og en bredere forståelse af, hvad der udgør strategisk vigtige grønne industrier. Heroverfor ventes særligt mindre medlemsstater at argumentere for en styrkelse af det indre marked gennem fremme af de generelle erhvervsvilkår samt ved at adressere, at nye tiltag ikke må lede til protektionisme og skævvride konkurrencen.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen hilser meddelelsen velkommen og støtter ambitionen om en ambitiøs grøn omstilling af industrien på vejen mod klimaneutralitet i 2050. Regeringen arbejder generelt for en mere robust industripolitik fokuseret på indsatser, der mindsker kritiske afhængigheder, fremmer morgendagens grønne teknologier og sunde offentlige finanser, f.eks. gennem mere effektiv anvendelse af eksisterende EU-midler, målrettet grøn omstilling, herunder ved at tiltrække private investeringer. Endvidere skal miljøhensyn balanceres.

Regeringen ser derfor positivt på en samlet plan for den grønne omstilling af industrien og finder overordnet set, at den bør bygge på Europas styrker og tage hånd om udfordringer i de sektorer, der er afgørende for omstillingen af industrien. Fokus bør være på at sikre fordelagtige rammevilkår for udviklingen og udrulningen af grønne teknologier gennem en flerhed af instrumenter, der samlet set fremmer innovative, klimaneutrale og konkurrencedygtige løsninger. Endvidere bør planen bidrage til at skabe sikre, stabile og bæredygtige forsyningskæder til hele den grønne omstilling fra Europa og ligesindede lande.

Regeringen er overordnet enig i behovet for en Net Zero Industry Act. Regeringen ser positivt på at sikre hurtigere og smidigere tilladelsesprocesser og er enig i, at fastsættelse af realistiske frister for tilladelsesprocesser kan være et godt værktøj til at sikre, at VE-projekter og produktionsfaciliteter prioriteres. Regeringen mener endvidere, at der er behov for at skabe mere fleksibilitet ift. VE-udbygning og forbindelsen til EU's natur- og miljøregulering. Regeringen vil derfor arbejde for at sikre smidigere myndighedsbehandling på natur- miljøområdet, herunder få tydeliggjort muligheden for fleksibilitet i natur- og miljødirektiver, samt at der hvor nødvendigt foretages ændringer i gældende EU-regulering på natur- og miljøområdet. Herudover ser regeringen positivt på udvikling af relevante standarder, overvejelserne om offentlige udbuds bidrag til den grønne omstilling, oprettelse af one-stop-shops og regulatoriske sandkasser til at skabe mere innovationsvenlig regulering af nye grønne teknologier.

Regeringen vil arbejde for at anvendelsesområdet begrænses til sektorer og teknologier, som er særligt vigtige og af strategisk vigtighed for at komme i mål med den grønne omstilling. Regeringen vil hertil argumentere for, at

hver sektor analyseres separat og dybdegående, således at der sættes ind med tilstrækkelig stor præcision for at begrænse negative effekter på andre markeder. Fra dansk side arbejdes der for, at Net Zero Industry Act har særligt fokus på grønne teknologier såsom PtX, brint, CCUS, biosolutions, vand og vind.

Endvidere vil regeringen arbejde for, at principper for cirkulær økonomi og cirkulære forretningsmodeller indarbejdes bedst muligt og igennem hele værdikæden for de relevante industrier, for at reducere EU's afhængigheder af kritiske råstoffer og andet produktionsinput og samtidig opnå større emissionsbesparelser.

Regeringen ser relevans i mål for fremstillingskapacitet såfremt disse effektivt tiltrækker privat investering ved at kommunikere et stærkt, politisk engagement i en grøn og bæredygtig omstilling. Regeringen er dog skeptisk for meget specifikke kapacitetsmål med potentiale til at fastlåse produktion af unødvendige teknologier.

Regeringen ser positivt på, at de offentlige indkøb i højere grad skal bidrage til den grønne omstilling, men finder det samtidig vigtigt, at der ikke skabes et protektionistisk udbudsmarked i EU.

Regeringen hilser den kommende retsakt om kritiske råstoffer velkommen. Regeringen arbejder dog for, at forslaget afgrænses til det som reelt er kritisk. Regeringen finder det vigtigt, at forslaget har fokus på øget genanvendelse, genbrug og andre cirkulære løsninger. Det er centralt, at der er fokus på, at EU indgår internationale partnerskaber med ligesindede lande og troværdige leverandørlande med henblik på at diversificere og styrke adgangen til kritiske råstoffer.

Regeringen ser positivt på at det afsøges, hvordan forsknings- og udviklingsaktiviteter kan understøtte, at der udvikles metoder som kan nedbringe kritiske råstofafhængigheder ved eksempelvis at substituere visse kritiske materialer.

Regeringen er optaget af, at retsakten indebærer så begrænsede byrder for virksomheder og myndigheder som muligt, og herunder at den er reelt implementerbar i praksis. Desuden finder regeringen det vigtigt at undgå vidtrækkende tiltag, der vil være overdrevent forstyrrende og indgribende fx i relation til markedsmekanismerne på de berørte områder.

Regeringen er åbne for målrettede og midlertidige ændringer af statsstøttere reglerne, hvor der kan påvises et konkret behov og eksisterende regulering samt støttemuligheder ikke er tilstrækkelige, eksempelvis til udvikling af strategiske områder. I forlængelse heraf ser regeringen ikke behov for yderligere lempelser af statsstøttere reglerne af permanent karakter i forbindelse med lanceringen af Net Zero Industry Act eller retsakten om kritiske

råstoffer. Regeringen er positiv overfor hurtigere processer for godkendelse af statsstøtteordninger. Regeringen er skeptisk for at lempe mulighederne for at yde produktionsstøtte til allerede konkurrencedygtige virksomheder, herunder støtte til masseproduktion og matching af støtte ydet i tredjelande. Regeringen er positiv over for Kommissionens intention om at strømline og forenkle godkendelsen af vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse og finder det særligt vigtigt, at der i den tidlige fase sikres større transparens og reel inddragelse af alle medlemslande.

Regeringen er skeptisk over for et dansk merbidrag til finansiering af evt. ny EU-støtte.

Regeringen finder det overordnet positivt, at et europæisk år for færdigheder i 2023 kan sætte fokus på erhvervsuddannelsers grundlæggende betydning bl.a. for den grønne omstilling og manglen på kvalificeret arbejdskraft i mange sektorer. Samtidigt er det positivt, at der er fokus på at implementere de initiativer, der allerede er drøftet på EU-plan på området for efter- og videreuddannelse og livslang læring. For regeringen er det dog vigtigt at fremhæve, at uddannelse er national kompetence, og at eventuelle nationale tiltag på området er op til medlemsstaterne at beslutte. Regeringen er åben for målrettede lempelser af statsstøttereglerne, såfremt der er et konkret behov, og hvor eksisterende støttemuligheder ikke er tilstrækkelige.

Regeringen betragter frihandel som afgørende for dansk økonomi, da det bl.a. bidrager til at sikre virksomheders adgang til eksportmarkeder og teknologier. Regeringen ser et behov for en mere robust og ambitiøs handels- og industripolitik, der i højere grad orienteres mod at imødegå geopolitiske udfordringer. Det er dog vigtigt, at handelsbetingelser er fair. Regeringen støtter, at EU agerer mere robust i situationer, hvor det ikke er tilfældet, herunder ved at være parat til at overveje at anvende handelspolitiske redskaber hvor det er relevant. Regeringen finder desuden, at EU bør have fokus på at indgå strategiske partnerskaber med ligesindede lande og troværdige samarbejdspartnere med henblik på at diversificere vores adgang til kritiske råstoffer og andre særligt strategisk vigtige områder, herunder i værdikæden for grønne teknologier.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.